

DE NIEUWGEDEINDE WIKIBIEMEGING

Een week in het Internationaal Centrum voor Arbeidersontwikkeling van Pontigny

door Antoinette Fuss

HET Hooge Arbeidersinstituut van de Fransche C. G. T. richtte in September jl., in de abdij van Pontigny, een internationaal centrum voor arbeidersontwikkeling in.

Pontigny, een dorp met 600 inwoners, met een oude abdij, is in het hartje van het Fransche platteland gelegen.

XIIe eeuw, het oude Pontigny, Cisterciënse abdij: De Benediktijnsche monniken hebben hun gelofte van arbeid en ontbering gebroken. Aan het gebed en het vasten verzakend, leveren zij zich over aan de geneugten en de ijdelheden van deze wereld. Zal men die vernietigers van het kristelijk ideaal laten begaan? Een scheuring ontstaat tusschen de zuiveren en de onzuiveren. En daar, op het kalme platteland, waar niets de nieuwsgierigheid van de godvergetenen kan opwekken, bouwen de trouw gebleven monniken een schuilplaats; een eenvoudige en strenge woning, zonder luxe, noch gezochtheid naar schilderachtigheid, zonder fantazij, die de monniken zouden afleiden van hun streven naar een volmaakter leven: arbeid, gebed en armoede.

Drie eeuwen later weerklinkt in de abdij van Pontigny het gerinkel van de glazen en goed gegarneerde schotels; de jachthorn roept de monniken op ter jacht in het naburige bosch; de groote gewelfde zalen zijn overvol van goede dingen; de boeren die er een schuilplaats kwamen zoeken worden verjaagd. Maar de straf voor de slechte monniken blijft niet uit. Het wrekende bosch neemt de verlaten bouwgronden in; de boeren vluchten de ongestrengde abdij.

Het oude Pontigny heeft zijn gelofte vergeten; de abdij vervalst.

* * *

XXe eeuw, het nieuwe Pontigny, centrum van

studie en vrije gedachte. De klok der abdij luidt opnieuw. De oude steenen zijn ontwaakt, verkeerren nog onder den invloed van hun origineele gestrengheid. Een druk geestesleven wekt ze opnieuw op; het geloof doet ze opnieuw schitteren. Maar dit geloof is nieuw. Het is niet meer het geloof zoals in den tijd der monniken, het geloof in het bovenmenschenlijke, het is het geloof in den Mensch.

De gastvrije abdij opent haar poorten voor allen die belang stellen in den Mensch. De klok, die eertijds tot het gebed noode, noodt uit tot de bespreking. Te Pontigny worden alle menschenlijke vraagstukken besproken: de menschenlijke kultuur, de menschenlijke wetenschap, de menschenlijke zeden; en tevens het grootste vraagstuk aller tijden: het vraagstuk der ongerechtigheid onder de menschen.

* * *

Pontigny was dit jaar ter beschikking gesteld van de vooraanstaanden der arbeidersontwikkeling. Deze waren gekomen van al de landen waar de gedachte nog vrij is, waar de ontwikkeling nog iets anders is dan een geweldpleging op den geest. Alhoewel hun herkomst en hun taal verschilden, heerschte er toch onder hen een sterke eenheid; een eenheid van menschen die zich aan dezelfde taak, aan denzelfden arbeid wijden, zonder lawaai, zonder glans; een eenheid die ook het gemeenschappelijke kenmerk droeg van de abdij.

In dit gestrengde en nochtans gemoedelijke kader, onder die eeuwenoude steenen, op dit heldere platteland, zou geen mensch in zijn hart de sporen van een kleingeestige eerezucht, van verdachte denkbeelden, de behoefte aan valschen schijn kunnen laten.

Ondersteund door de ernstige en gestrengde atmosfeer van de abdij in den ernst van hun inspanning,

in hun gemeenschappelijke drang naar den arbeid, boden de vooraanstaanden der arbeidersontwikkeling haar in ruiling hun levensvreugd en hun broederlijkheid aan.

De arbeidersontwikkeling, zegden zij, moet een nieuwe, ruimer en levendiger kultuur scheppen, een kultuur die geen sociale groep uitsluit, die, minder onderworpen aan de zorg van schijn en praalzucht, meer plaats schenkt aan de werkelijke waarden. Het kader van Pontigny leende zich niet alleen tot de studie en de bespreking van deze toekomstcultuur, maar tot de nog belangwekkender poging ze te verwezenlijken, ze te beleven, ten minste bij de betrekkingen tusschen personen.

De gasten van het Internationaal Centrum voor Arbeidersontwikkeling waren niet alleen specialisten, « professors », daar bijeengekomen om elkander hun experimenten, hun pogingen, hun verwezenlijkingen mede te deelen; men had er ook aan gedacht de hoofdbelanghebbenden, de leerlingen samen te brengen om hun meening te vragen, wat gewoonlijk vaak wordt vergeten. Maar men moet niet denken dat hier alleen sprake was van een opvoedkundig experiment gelijk aan dat gedaan in de moderne scholen, waar men de leerlingen aan het bestuur van de instelling doet deelnemen.

Men had niet te doen met kinderen wier karakter moet gevormd worden, maar met volwassenen, hun behoeften bewust en een eigen ervaring bezittend die zij konden mededeelen, de ervaring van het rechtstreeksche contact met het konkrete leven, met de stof.

Ondanks het verschil van vorming, heerschte er onder hen die, volgens de traditie professors en leerlingen worden genoemd, een volledige intellectuele gelijkheid; de eenen verriikten de anderen met hun bijzondere experimenten en hun voorbereiding.

Deze bijeenkomst werd aldus het levende bewijs, dat het bestaan van een maatschappij waaruit het onderscheid tusschen zoogenaamde handarbeiders en zoogenaamde geestesarbeiders is gebannen, geen dwaalbegrip is. Zij leverde het bewijs dat de menschen, hoewel gespecialiseerde producenten blijvend, tegelijkertijd volledige menschen kunnen zijn, en niet meer alleen werktuigen, beroofd van alle menselijke attributen die niet rechtstreeks tot hun ambt zouden behooren.

Is bij den bouw van deze maatschappij, bij de vorming van deze menschen, de arbeidersontwikkeling geen voorname te vervullen taak? Is het haar rol niet van heden af de geesten te vormen die morgen de instellingen zullen vervormen; is het haar rol niet, in den geest en in het hart der menschen de liefde voor de vrijheid, den eerbied voor de personen, en het ideaal van broederlijkheid te prenten, die in deze beroerde tijden alleen aan de gemoe-deren zullen toelaten weerstand te bieden aan de toespraken der eerste de beste demagogen en gewetensaftraggelaars? Is het haar rol niet den vrijen tijd, die van heden af de arbeiders, na werktuigen te zijn geweest, moet toelaten weerom menschen te zijn, te doen uitbreiden en vruchten te doen afwerpen? Is zij het niet die hun moet toelaten tegelijk hun deel te putten uit en bij te dragen tot het gemeenschappelijk fonds van de menselijke kultuur?

Hoeveel vraagstukken van arbeidersontwikkeling verplicht zij niet aan te roeren? Te Pontigny werden deze vraagstukken flink aangepast:

Fundamentele vraagstukken van de organisatie der arbeidersontwikkeling: Moet men, zoals Thierry, volledig zelfstandige en van het officieel openbaar onderwijs onafhankelijke scholen willen; moet men, zoals Andler, aan de kultuurcentra, aan de universiteiten gehechte arbeidersfakulteiten willen?

Vraagstukken van de oriëntatie der arbeidersontwikkeling die aan den geest dit angstwekkend dilemma stellen: *Moet men tegenover het onderwijs van de kapitalistische klasse een onderwijs van de socialistische en proletarische klasse stellen?* Moet men tot zichzelf zeggen: De kultuur der toekomst zal belangeloos zijn of niet; wij moeten vooral geen nieuwe orthodoxie scheppen.

Vraagstukken van methoden, vraagstukken van het onderwijs van de verschillende takken der wetenschap. Wat is men reeds ver van de eerste experimenten van arbeidersontwikkeling, van die Volkshoogeschoolen waar de professors, ondanks al hun goeden wil, ondanks alles, opgesloten bleven in hun meerderwaardigheid van intellectuele kaste, zoekend dooreen en zonder de minste methode den weerglans van een abstrakte en valsche kultuur te onderwijzen omdat zij zonder contact met de werkelijkheid zijn.

Wij zullen misschien de gelegenheid hebben later terug te komen op het een of ander der ter studieweek van Pontigny uiteengezette vraagstukken.

*Ziehier alleen, in dit algemeen overzicht, de gemeenschappelijke konklusie die af te leiden was uit de meeste der besprekingen: De arbeidersontwikkeling moet zeker den huidige strijd niet verwaarloozen; zij moet zeker in eng contact blijven met de arbeidersbewegingen welke zij versterkt en volledigt. Maar zij moet ook haar onafhankelijke en goed bepaalde taak hebben. De vakbeweging kwam tot stand om rechtvaardiger arbeidsvoorwaarden te bekomen. De politieke arbeidersbeweging strijdt voor de vorming van de instellingen die niet meer met de huidige behoeften, noch met den gerechtigheidszin overeenstemmen. De beweging van arbeidersontwikkeling moet mannen vormen die niet alleen goede vakbondsvertrouwenslieden zijn, maar ook de voor-
kampers van een nieuwe kultuur en een nieuwe wereld. Aan deze mannen moet zij de werktuigen leveren van de intellectuele ontvoogding en van de ontwikkeling van den persoonlijke kritischen geest. Zij mag, in geen geval, een catechismus of een dogma onderwijzen.*

* * *

Bovenstaande beschouwingen geven natuurlijk geen verslag over de studieweek van Pontigny. Zij mogen vooral niet den indruk nalaten dat men er zich beperkte tot een wisseling van min of meer algemeene, min of meer onbepaalde gedachten; de vraagstukken werden er, integendeel, op de meest konkrete en de meest mogelijke realistische wijze behandeld.

Het eenige doel van dit artikel is den geest te schaven en het nut te beschrijven van een internationale bijeenkomst zoals die georganiseerd door de C. G. T. in het kader van Pontigny.

Een getuige was het verschuldigd dit mede te deelen.

Pleidooi ten gunste van de Syndikale Jeugd

door Julien Pirnay

Het is zeker niet meer noodig in de *Belgische Vakbeweging* — en vooral in haar jeugdbijvoegsel — het beginsel te verdedigen van de oprichting van de Syndikale Jeugdorganisaties. Deze zijn niet een thesis, — zooals ons onlangs een kameraad zegde, die onze meening over de kwestie niet deelt, — maar wel een feit.

En 't is als een levendige en belovende werkelijkheid dat wij er willen over spreken.

Het schijnt ons noodwendig aan te dringen op zekere zijden van het vraagstuk, te wijzen op hetgeen bestaat en dienvolgens de legenden te vernietigen die zoowat overal met welgevallen werden verspreid.

syndikale jeugdorganisaties beantwoorden aan een gebledende noodzakelijkheid.

Deze woorden worden elken dag door de militanten van onze organisaties herhaald en dringen hoe langer hoe meer door.

Het syndikalisme is een leer. Geen onvruchtbare en onverwezenlijkbare leer, maar wel een werkelijk, tastbaar, gedurig aanwezig iets.

Het leeft en handelt. Dit kan het slechts dank aan de toewijding van zijn vertrouwensmannen, van de sektionarissen, van de afgevaardigden, van de bestuursleden, van de leiders, van die menigte mannen met een goeden wil die onophoudelijk arbeiden aan de organisatie der arbeiders, aan de verdediging hunner eischen.

Het mag niet verdwijnen wanneer eenmaal — eilaas! — al diegenen zullen verdwijnen die heden op de bres staan.

Het moet eeuwig vernieuwd worden; de militanten die heengaan moeten vervangen worden door andere, jongere, die voor zending zullen hebben de ondernomen taak voort te zetten — die uiteraard onmeetbaar en onbepaald is in den tijd — en die zelf zullen moeten denken aan hen die morgen zullen opdagen.

De vakbeweging heeft dus de jeugd nodig. Dit is onbetwistbaar.

Op die jeugd wordt heden ten dage van alle zijden aanspraak gemaakt. Alle bewegingen, die ideologisch en in feite het meest van elkaar verschillen, voelen meer dan ooit dat zij de toekomst is. Het is, werkelijk, een wedijver. Hij die de nieuwe krachten, de jonge krachten, te zijner beschikking zal hebben, zal een aanzienlijk voordeel genieten. Zijn overwinningskansen zullen zeer gestegen zijn.

In dezen beslissenden strijd is de beweging der syndikale jeugd niet het eerst in het strijdperk getreden. Een reden te meer om onze inspanningen te verdubbelen.

Wij moeten de jeugd aantrekken en haar behouden, ze op een duurzame wijze aan ons hechten. Om te gelukken, moeten wij te gelijk beroep doen op de rede en op de gevoelens.

Onze bedrijvigheid moet — en zij is het praktisch — van drieërlei aard zijn :

1. Ontwikkellende bedrijvigheid.

Onze zending is, de jeugd te vormen, haar te zeggen wat het syndikalisme is, wat het van haar wacht en wat het haar brengt.

Te veel jeugdigen beschouwen nog den vakbond als een machine om vergoedingen van alle slag te betalen in ruiling van de geëischte bijdragen.

Indien hij slechts dat was, dan zouden wij wel verwaand zijn hem te beschouwen als de ontzaglijkste sociale beweging.

Gelukkig is dat niet het geval. Het syndikalisme kan op een roemvol verleden terugblikken. Zijn huidige aktie verrechtvaardigt het vertrouwen dat wij in hem hebben en, indien wij het willen, zal de toekomst voor ons een nieuwe bron van voldoeningen zijn en voor de arbeidersklasse een immer grootere welvaart scheppen.

Daaruit spruit de noodzakelijkheid voort de jongeren te onderrichten — en dit onderricht moet veelvormig, maar vooral aantrekkelijk zijn — over het ontstaan van de vakbeweging, over haar aktie in het verleden, over haar hedendaagsche aktie (wij hebben een overvloedige stof door de verbeteringen veroverd door de Junistaking) en over haar mogelijkheden in de toekomst.

Wij hebben te gelijker tijd tot plicht bij de jongeren belangstelling te wekken voor zaken die hen in 't bijzonder aanbelangen. Wij meenen ons van dezen plicht te kwijten door onderzoeken in te stellen over hun arbeids- en levensvoorwaarden en door het programma van eischen voor de jeugd, aangenomen door de Syndikale Kommissie, te verspreiden en te doen zegevieren.

Deze aktie zal ons toelaten de jongeren te verzamelen en onder hen militanten, sektionarissen, afgevaardigden te vormen, die de ouderen eerst zullen helpen en ze vervolgens vervangen.

2. Ontspannende bedrijvigheid.

Maar, hoe belangwekkend en nuttig de opvoedende bedrijvigheid ook moge zijn, wij zouden niet alle kansen van sukses aan onze zijde hebben indien wij slechts haar op het oog hadden om de jeugd te veroveren.

Ons programma moet ontspannende bedrijvigheid behelzen, en vooral in het begin van onze organisatie- en wervingsbedrijvigheid moeten wij er een ruime plaats aan voorbehouden.

Vermelden wij o. m. de kinema (in het bijzonder dokumentaire films), het tooneel, de radiofonische uitzendingen; het bezoeken van socialistische instellingen, van nijverheidsinrichtingen, van musea, van instellingen van openbare gezondheid; de oprichting van zang- en muziekkringen, van spreekkoren; het leven in de vrije natuur, de uitstapjes, kamping, verschillende spelen.

Wij moeten de jongeren gezond ontspannen, een kontakt onderhouden, dat de vriendschap en de achting, het leven in groep, het eendachtsgevoel zal ontwikkelen.

Wij moeten levendige, actieve groepen oprichten, de aktiemogelijkheid en het initiatief der jongeren tot het maximum benutten en ze desnoods opwekken.

8. Propaganda-aktie.

Zij dringt zich op en moet onophoudelijk zijn. Zij moet vóór alles worden gevoerd onder de jongeren die reeds bij onze vakorganisaties aangesloten zijn; ten einde ze aan te zetten tot onze beweging toe te treden.

Zij moet ook al diegenen beoogen die nog niet georganiseerd zijn, evenals hen die tot instellingen behoren die ons bevechten en die wij bekampen (wij denken vooral aan de patroonskassen).

Deze propaganda moet overal worden gevoerd, op de werkplaats, op straat, thuis en door verschillende middelen, benuttigd volgens de omstandigheden.

Wat nog moet gezegd en verwezenlijkt worden is, dat de Syndikale Jeugdgroepen ter beschikking van de organisaties moeten zijn en zich altijd aan den kop moeten bevinden van den ten gunste van de arbeiders gevoerden strijd. Dit is zeker een uitgebreid programma. Zooals het is, beschouwen wij het als een geheel en als een minimum.

Als een geheel, omdat wij meenen dat wij, om te gelukken, de drie bedrijvigheidsvormen welke wij zoeven hebben uiteengezet moeten toepassen.

Als een minimum, omdat wij hopen dat de ondervinding ons de leemten in dit programma zal aantoonen en dat wij het in den loop der tijden zullen kunnen aanvullen, en gedurig aan de noodwendigheden aanpassen.

Aanvangend hadden wij het inzicht u te spreken over de aktie der Syndikale Jeugd in het land van Luik, u te zeggen hoe wij ons beijverden ons programma te verwezenlijken.

Wij hebben onze eerste gedachte laten varen en onze meening uiteengezet over het algemeen vraagstuk, maar zullen op deze gedachte terugkomen in

een volgend artikel, in den loop van hetwelk wij u zullen aanduiden welken weg onze beweging heeft ingeslagen, op welke verwezenlijkingen zij kan wijzen en de hoop welke zij mag koesteren.

« Kontakt »

Een nieuwe konfrater

Wij hebben zoeven 't eerste nummer ontvangen van Kontakt, uitgave van de Syndikale Jeugdorganisatie te Antwerpen.

Dit is een blad voor afdelingsleiders.

Het zal dus geen artikelen van algemeenen aard bevatten. Het zal liederen, gedichten, spreek- of bewegingskoren bevatten. Er zullen bijzondere *inlichtingsartikels* in komen, die aanwijzingen zullen verstrekken voor het houden van bestuurs-, algemeene leden- of openbare bijeenkomsten. Geschreven zal worden over de administratiezijden van het vraagstuk: taken van voorzitter, sekretaris, penningmeester, ontwikkelings-, ontspanningsleider, enz. Details zullen gegeven worden betreffende de inrichting van een gezellige bijeenkomst of een bonten avond.

Het maandblad zal tevens, de eene maal beknopt, de andere maal uitvoerig, de voorbereiding bevatten tot elk studie-week-end.

Het eerste nummer bevat artikels over de propaganda, de taak der propagandaleiders, de organisatie van de 14-16-jarigen, een lied en varia over kunst en literatuur.

Zeggen wij onmiddellijk dat dit nummer uitstekend verzorgd is, en wanneer alle volgende nummers een even interessanten inhoud zullen hebben als dit eerste, de afdelingsleiders daarin een degelijken leidraad zullen hebben.
